Regulamin Stopnia Harcmistrza

Zatwierdzony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.2/57
Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.7/90
Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.2/21
Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.6/23

Harcmistrz jest czynnym członkiem ZHP współodpowiedzialnym za kierunek ideowy i rozwój Związku, a w szczególności Organizacji Harcerzy.

Niemniej, aktywność instruktorska i rodzaj pracy harcmistrza przekracza ramy organizacyjne. Jest on nie tylko wszechstronnie doświadczony instruktor, ale także wyrobiony pracownik społeczny oraz świadomy swej roli Polak o niezachwianej postawie niepodległościowej. Jako taki ma w pełni realizować w życiu swoim i wśród otoczenia zasady Prawa Harcerskiego przez wzorową harcerską postawę.

Od harcmistrza oczekuje się: dojrzałości, zrównoważenia, skrystalizowanego poglądu na życie, zajęcia miejsca w życiu zawodowym, społecznym i obywatelskim – dające jemu możność kreowania rzeczywistości harcerskiej w społeczeństwie i wprowadzania do niego zasad harcerskich.

Harcmistrz nie pracuje dla wyróżnień ani odznaczeń, gdyż pracę swą na każdym odcinku uważa za służbę harcerską i najwyższą nagrodą dla niego jest przeświadczenie dobrze spełnionego obowiązku.

I. Program pracy, kształcenia i próby

1. Wychowanie.
    a. Ogólne zasady wychowania.
    b. Zasady wychowania religijnego.
    c. Zasady wychowania narodowego.
    d. Zasady wychowania społecznego.
    e. Zasady wychowania harcerskiego.
2. Metody.
    a. Zarys psychologii.
    b. Zasady kształcenia charakteru.
    c. Metody pracy harcerskiej na różnych szczeblach.
    d. Technika harcerska jako metoda pracy.
3. Organizacja.
    a. Organizacja ZHP.
    b. Organizacja Skautingu.
    c. Organizacja Harcerstwa w Kraju.
    d. Organizacja administracji, logistyki i gospodarki.
4. Programy.
    a. Programy pracy drużyny i gromady.
    b. Programy pracy hufca.
    c. Programowanie na szczeblu chorągwi.
    d. Programy pracy akcji noclegowych – w tym kolonii/obozów.
    e. Prowadzenie imprez publicznych.
5. Bibliografia.
    a. Wydawnictwa GK Harcerzy.
    b. Wydawnictwa harcerskie inne.
    c. Wydawnictwa naukowe przydatne w pracy harcerskiej.
    d. Wydawnictwa popularne przydatne w pracy harcerskiej.

II. Kształcenie

6. Kształcenie kandydata na harcmistrza przybiera trzy osobne formy, każda z których jest niezbędna w przygotowaniu do próby na stopień:
    a. Przez samokształcenie i pracę nad sobą.
    b. Przez czynny udział w pracy harcerskiej na odpowiednich kierowniczych funkcjach.
    c. Na kursach harcmistrzowskich.
7. Na kurs harcmistrzowski może być przyjęty podharcmistrz, który:
    a. Pracuje na odpowiedniej kierowniczej funkcji w Organizacji Harcerzy.
    b. Wywiązuje się ze swoich obowiązków.
    c. Wykazuje postęp w pracy nad sobą.
8. W uzasadnionych wypadkach i za zgodą Naczelnika może być przyjęty na kurs kandydat, który jest w trakcie zdawania próby na stopień podharcmistrza.
9. Wyjątkowo, Naczelnik może dopuścić kandydata do próby przed zakończeniem Kursu/Obozu.
10. Kurs/Obóz harcmistrzowski należy prowadzić w formie pogadanek dyskusyjnych, wykładów i praktycznych zajęć.
11. W programie Kursu/Obozu harcmistrzowskiego należy dokładnie przepracować materiał zawarty w programach prób na stopnie harcerzy oraz materiał zawarty w programach kształcenia i próby podharcmistrzów i harcmistrzów.
12. Wskazane jest, aby kandydat na harcmistrza także wziął udział w kursie-obozie podharcmistrzowskim jako instruktor, prowadzący część zajęć.

III. Warunki dopuszczenia do próby

13. Do próby na stopień harcmistrza może być dopuszczony podharcmistrz, który posiada następujące warunki:
    a. Ukończył 21 lat.
    b. Posiada co najmniej średnie wykształcenie /pożądane wyższe/ oraz dobrą umiejętność poprawnego wypowiadania się w języku polskim.
    c. Pracował co najmniej dwa lata na odpowiedzialnym stanowisku w Organizacji Harcerzy w stopniu podharcmistrza, przy czym wykazał się dodatnim wynikiem pracy organizacyjnej i wychowawczej, a w szczególności umiejętnością kierowania grupą współpracowników oraz wytworzeniem prawdziwej harcerskiej atmosfery zaufania i pogody ducha.
    d. Ukończył Kurs/Obóz harcmistrzowski.
    e. Zna materiały opracowane przez GKH oraz posiada podręczną biblioteczkę harcerską.

IV. Próba

14. Instrukcja Obowiązująca 04 opisuje dokładną procedurę zdobycia stopnia harcmistrza.
15. Próba na stopień harcmistrza trwa minimum sześć miesięcy.
16. Do wsparcia podczas swojej próby kandydat ma prawo wybrania spośród harcmistrzów „Mentora”, który nie jest członkiem komisji na próbę. Rola Mentora to inspirowanie i wspieranie kandydata podczas próby przez regularny kontakt i dyskusje, wskazywanie pożytecznych źródeł informacji oraz zachęcanie do maksymalnego wykorzystania możliwości jakie daje próba.
17. Próba odbywa się w formie rozmów z kandydatem, pracy pisemnej (punkt 6 próby) oraz na podstawie obserwacji wykonanych prac/programów harcerskich na temat podany w karcie próby.
18. Zadania praktyczne muszą być potwierdzone przez komendanta chorągwi lub harcmistrza, upoważnionego przez komendanta chorągwi.
19. Poszczególne części próby, jeśli nie mogą być przeprowadzone bezpośrednio, mogą być wykonane korespondencyjnie w czasie określonym przez członka komisji. W uzasadnionych wypadkach rozmowa może się odbyć telefonicznie lub za pomocą ‘Skype’ lub innego

podobnego narzędzia telekomunikacyjnego. Rozmowa nie powinna być egzaminem, lecz dyskusją mającą na celu stwierdzenie wiedzy kandydata na dany temat.

20. Po odbytej rozmowie członkowie Komisji oceniają wiedzę kandydata i podpisują Protokół Próby przy odpowiednim punkcie.

21. Próba może być zamknięta przez Naczelnika w sytuacji, gdzie po rozmowie z kandydatem nie ma widoków na postęp. Może to nastąpić na tle albo braku zaangażowania ze strony kandydata albo nieosiągnięcia przez kandydata dostatecznego poziomu.

V. Mianowanie

22. a. Harcmistrza mianuje Naczelnik swoim rozkazem na wniosek Przewodniczącego Komisji Prób na stopień harcmistrza przy GKH.

    b. Przewodniczący Komisji przedstawia wniosek na podstawie protokołu pomyślnie przeprowadzonej próby oraz dokumentacji przesłanej przez Komendanta Chorągwi kandydata.

VI. Oznaki stopnia

23. a. Czerwona podkładka /typu instruktorskiego/ pod krzyżem.

    b. Czerwona lilia /typu instruktorskiego/ naszyta na lewym rękawie.

    Wzory oznak znajdują się w Regulaminie Mundurowym.

VII. Obowiązki i uprawnienia harcmistrzów

24. Obowiązki harcmistrzów są określone w Regulaminie Starszyzny Organizacji Harcerzy /par. VII pkt. 24/, a mianowicie:

    a. przestrzeganie Prawa harcerskiego
    b. krzewienie ideologii harcerskiej i popieranie celów Związku
    c. czynny udział w pracy harcerskiej przede wszystkim na stanowisku wychowawczym
    d. coroczna rejestracja
    e. opłacanie składek instruktorskich
    f. prenumerata pism harcerskich wskazanych przez Naczelnika Harcerzy
    g. używanie podręczników wydanych przez Główną Kwaterę Harcerzy

25. Uprawnienia czynnych harcmistrzów są określone w Regulaminie Starszyzny Organizacji Harcerzy /par. VII pkt. 29/, a mianowicie:

    a. bierne i czynne prawo wyborcze do wszystkich władz Związku
    b. prawo do sprawowania wszelkich funkcji w Związku
    c. prawo do odbierania Przyrzeczenia harcerskiego z upoważnienia hufcowego

26. Czynni harcmistrze mają prawo i obowiązek brania udziału w konferencjach instruktorskich (Regulamin Starszyzny Organizacji Harcerzy /par. VIII pkt. 34/).

VIII. Rejestracja harcmistrzów i zaliczanie służby

27. Każdy harcmistrz ma obowiązek dokonywać rocznej rejestracji w jednostce, do której ma przydział, wypełniając wykaz służby i opłacając należną składkę organizacyjną.

28. Naczelnik Harcerzy zalicza służbę wszystkim harcmistrzom, którzy się wywiązali z obowiązków organizacyjnych wymienionych w par. VII pkt. 24 Regulaminu Starszyzny Organizacji Harcerzy oraz pełnili jedną z funkcji wymienionych w par. XIII, pkt. 58 tegoż Regulaminu, a mianowicie:

    a. kierownik jednostki organizacyjnej
    b. członek komendy szczepu lub wyższej jednostki organizacyjnej
    c. członek komisji prób na stopnie instruktorskie
    d. opiekun akcji harcerskich /gdzie istnieje wymaganie prawne lub regulaminowe.
    e. członek referatu wychowawczego w hufcu lub wyższej jednostce,

f. redaktor pisma harcerskiego
g. kapelan harcerski
h. członek władz Okręgu lub Obwodu
i. członek władz Naczelnych
j. współpracownik Naczelnictwa lub G.K.H.

29. Harcmistrze, którzy nie wywiązali się z obowiązku corocznej rejestracji lub nie brali czynnego udziału w pracy harcerskiej zaliczeni są do grupy członków nieczynnych – nawet jeżeli wywiązali się z pozostałych obowiązków organizacyjnych.

30. Harcmistrzom nieczynnym nie przysługują uprawnienia wymienione w par. 25 i 26 powyżej.

IX. Zawieszenie lub cofnięcie stopnia

31. Okoliczności oraz procedura zawieszenia stopnia harcmistrza są określone w Regulaminie Starszyzny Organizacji Harcerzy par. IX.

32. Okoliczności oraz procedura cofnięcia stopnia harcmistrza są określone w Regulaminie Starszyzny Organizacji Harcerzy par. III.

PROTOKÓŁ PRÓBY NA STOPIEŃ HARCMISTRZA

A. ZGŁOSZENIE

Imię i Nazwisko: _____ Data urodzenia: _____ Miejsce: _____

Adres: _____

_____ Email: _____

Wykształcenie: _____ Zawód: _____ Wyznanie: _____

Udział w pracy społecznej poza harcerstwem: _____

Data wstąpienia do ZHP: _____ Stopień młodzieżowy i data przyznania:

Stopień starszyzny i data przyznania: ___ Przydział służbowy: _____ Funkcja: _____

Kursy zaliczone: _____

_____

Data: **Podpis kandydata:**

B. DOPUSZCZENIE DO PRÓBY

Stwierdzam wypełnienie warunków dopuszczenia do próby na stopień **HARCMISTRZA**.

Pieczęć

_____ _____

Data Referent Kształcenia/Komendant Chorągwi

Dopuszczam druha: _____ do próby na stopień **HARCMISTRZA**

_____ Pieczęć _____

Data Naczelnik Harcerzy

C. PRÓBA

Działy:	Data	Ocena	Imię i nazwisko oraz adres egzaminującego członka Komisji
1. Wychowanie			
2. Metody			
3. Organizacja			
4. Programy			
5. Bibliografia			
6. Praca Pisemna			

Stwierdzamy pomyślne odbycie próby: Podpisy Komisji.

1. 4.

2. 5.

3. 6.

Opinia Komendanta Chorągwi:

Związek Harcerstwa Polskiego
Główna Kwatera Harcerzy

Data:

Naczelnik Harcerzy

Londyn

Wniosek o Przyznanie Stopnia Harcmistrza

Na podstawie wypełnienia warunków określonych:

1. Regulaminem Starszyzny Organizacji Harcerzy
2. Regulaminem Stopnia Harcmistrza
3. Instrukcją Przeprowadzenia Stopnia Harcmistrza

Stawiam wniosek o mianowanie druha:

.....

HARCMISTRZEM

Równocześnie załączam:

a) Protokół próby z oceną Komisji
b) Wykaz służby harcerskiej
c) Własnoręcznie napisany życiorys
d) Zobowiązanie instruktorskie (podpisane)
e) Opinię przełożonego

Pieczęć

.....

Przewodniczący Komisji Prób przy GKH